

10 مؤلفه‌ای که سبب تفاوت کتابخانه‌های آینده خواهد شد

مقدمه مترجم

کتابخانه‌های عمومی را می‌توان از مهم‌ترین کانون‌های فرهنگی-اجتماعی جوامع پیشرفته امروز به شمار آورد. با توجه به وسعت مخاطبان کتابخانه‌های عمومی، این مراکز نقشی زیربنایی در توسعه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جوامع بر عهده دارند بنابراین به فراخور ورود تکنولوژی‌های نو ظهور در تمامی عرصه‌ها کتابخانه‌ها نیز باید خود را با این تکنولوژی‌ها همگام سازند تا بتوانند نیازهای اطلاعاتی فزاینده اقشار گوناگون را به بهترین نحو مرتفع سازند. با تجهیز کتابخانه‌ها به این تکنولوژی‌ها مسلماً آینده این دسته از مراکز متفاوت خواهد بود لذا حرفه کتابداری باید دست به دگرگونی‌های اساسی زند وگرنه کنار گذاشته خواهد شد و کتابداران درحالی‌که خدمات سنتی اطلاع‌رسانی را ارائه می‌دهند، باید به دنبال توسعه و تجهیز هر چه بیشتر کتابخانه‌ها و تقویت مهارت‌های تخصصی خود باشند.

۱۰ مؤلفه‌ای که سبب تفاوت کتابخانه‌های آینده خواهد شد:

کتابخانه‌ها در طول هزاران سال به‌عنوان سنگ بنای جامعه عمل کرده‌اند و در آوریل هر سال کتابخانه‌های مدرسه‌ای برتر ماه معرفی و به خاطر ترویج آموزش و اطلاع‌رسانی از آنان در فضای پژوهشی آزاد تجلیل می‌شود.

آنچه سبب می‌شود آن‌ها به‌عنوان نهادهایی پایدار و نه صرفاً به‌عنوان مکان‌هایی برای نگهداری کتاب‌ها و ارتقای دانش مطرح شوند بیشتر یک توانایی تقریباً متفاوت جهت تطابق هم‌زمان خواسته‌های متغیر مردم بومی با تکنولوژی نو ظهور است که به‌طور مداوم صورت می‌گیرد. سیستم کتابخانه احتمالاً به این زودی‌ها از بین نخواهد رفت و چه‌بسا خواهید دید که این مراکز خودشان را با مؤلفه‌های جدید و هیجان‌انگیز جهت برآورده ساختن نیازهای اطلاعاتی بی‌شمار امروزی تطبیق می‌دهند پرونق‌تر خواهند کرد.

۱. تکنولوژی بیشتر

احتمالاً بارزترین روند کتابخانه‌ها تمایل به ادغام سریع تکنولوژی‌های منسجم‌تر و پیشرفته‌تر حتی بسیار سریع‌تر از زمان کنونی خواهد بود. کتابخانه‌ها با بسیاری از ابزارهای جدید هیجان‌انگیز و مفاهیمی همانند خوانندگان الکترونیک، رایانه‌های شخصی، منابع باز، و نیز منابع خطی بسیار فراوانی متناسب با نیازهای جامعه همراه خواهند شد. کتاب‌ها، متاسفانه با همان شیوه سابق گردآوری نخواهند شد و با ابزارهای درخشان‌تر و جدید همگام خواهند شد و کتابداران همواره در پی کسب سواد لازم برای بهره‌گیری از تکنولوژی‌های مورد نیاز مردم هستند.

۲. زنگ داستان‌های جذاب

با آگاهی از نیازهای گروه اوتیسم و کودکان ناتوان کتابخانه‌ها بیشتر و بیشتر به برنامه‌ریزی برای زنگ داستان‌های جذاب اقدام خواهند کرد تا مطمئن شوند که این کودکان از داستان به راحت‌ترین روش ممکن که مناسب آن‌هاست لذت خواهند برد. بسیاری از کتابخانه‌هایی که درحال توسعه چنین برنامه‌هایی هستند اجرای برنامه‌های بصری باهدف آگاهی کودکان از اتفاقات آینده، فرش کردن و چیدن بالش‌هایی برای راحتی محل نشیمن آن‌ها و کاردستی‌ها توصیه می‌کنند، به‌طوری‌که حتی کودکان عادی هم می‌توانند از این برنامه‌ها لذت ببرند، درنتیجه تمام اعضای جامعه از ایجاد یک فضای جامع بهره می‌گیرند.

۳. دسترسی بهتر کودکان و بزرگسالان به ESOL و ESL^[1]

سیستم کتابخانه عمومی نیویورک در تلاشی برای بهبود موارد فوق به برنامه‌ریزی درزمینه ESOL و ESL برای کاربران اقدام کرده است. گسترش جهانی‌شدن به معنای ایجاد شهرهای چندزبانه بیشتر است و چون کتابخانه‌ها به‌عنوان جز جدایی‌ناپذیر جامعه محسوب می‌شوند این برنامه‌ها برای آشنایی بیشتر با آنچه ممکن است مورد انتظار همسایگان جدید باشد به‌کاربرده می‌شوند و تعامل بیشتر به معنای ارتباط بیشتر و روابط نزدیک‌تر است.

۴. خودکارسازی کامل

اگر سیستم خودکار کتابخانه جو و ریکا مانستو^[2] در دانشگاه شیکاگو در دسترس باشد ممکن است خوانندگان از دیدن تعداد فراوان قفسه‌ها تعجب کنند. نه‌تنها تقریباً تمام منابع موجود برای بازیابی آنلاین در دسترس هستند، بلکه

بازدیدکنندگان می‌توانند اغلب بدون نیاز به سیستم گنج‌کننده فهرست‌نویسی کتابخانه دانشگاهی دسترسی شخصی به این منابع داشته باشند. در عوض آن‌ها مطلب موردنیاز خود را وارد سیستم می‌کنند و یک نظام پیچیده از دستگاه‌های پنهان در فاصله ۵۰ فوتی از زیرزمین آن را منتقل و تحویل می‌دهند. بدون اینکه به جستجویی نیاز باشد. باوجود هزینه‌بر بودن این کار هنوز هم این احتمال وجود خواهد داشت که به‌طورکلی قبل از خودکارسازی کامل کتابخانه‌های سراسر جهان، این کار متوقف شود.

۵. اهمیت دادن به فضای جامعه

اختصاص سهم بیشتر به تکنولوژی در کتابخانه‌ها به‌وضوح فضای کمتری از کل کتابخانه را آزاد می‌گذارد و مدیران کتابخانه شهر آنوکا^[۴] در میناپولیس^[۵] می‌دانند که چطور این تکنولوژی‌ها را برای استفاده بهینه‌تر بر فضا تحمیل کنند. فضای بزرگ‌تر به این معنی است که آن‌ها می‌توانند شروع به ارائه طیف وسیعی از برنامه‌ریزی‌ها و خدمت‌رسانی به‌عنوان یک مرکز اجتماعی کنند که نه‌تنها بر ادبیات بلکه بر آموزش متمرکز است. بخشی از این برنامه‌ها شامل کلاس‌های نسب‌شناسی باهدف قرار دادن سالمندانی که مایل به اطلاع بیشتر از تاریخچه خانواده خود و آموزش الفبا برای کودکان است. کتابخانه‌ها احتمالاً با دیجیتالی شدن از بین نروهند رفت اما به‌احتمال‌زیاد شکل آن‌ها تغییر خواهد کرد.

۶. درک بیشتر رسانه‌های اجتماعی

هم‌زمان با راه‌یابی آخرین ابزارهای فرهنگی به کتابخانه‌ها، رسانه‌های اجتماعی نیز به‌تبع آن شروع به خودنمایی خود به‌عنوان تجربه‌ای غیرقابل‌اجتناب کرده‌اند. این مسئله دسترسی به اجتماع بزرگ‌تر، پیشرفت و پاسخ‌گویی به سؤالات درباره حوادث، فراهم کردن زمینه اشتراک اخبار کتاب‌ها را امکان‌پذیر می‌سازد. رسانه‌های اجتماعی همچنین امکان دریافت بازخورد چه درباره برنامه‌ریزی‌های نسبتاً دلخواه جامعه، پیشنهادات در مورد چگونگی بهبود عملکرد و مذاکرات درباره اینکه چه کتاب‌هایی اجازه ورود به قفسه دارند را برای کتابخانه آسان‌تر می‌کنند. میزبانی بحث‌های آنلاین قطعاً از قابلیت‌های بسیار خوب این کتابخانه‌ها محسوب می‌شود.

۷. آزمایشگاه رسانه‌های دیجیتال

در تلاش برای تطبیع و جذب هر چه بیشتر نوجوانان، کتابخانه عمومی شیکاگو سیستم سنتی خود را به یک آزمایشگاه رسانه‌های دیجیتال ملقب به «یو مدیا»^[۶] پیوند داده است؛ بنابراین آن‌ها تجهیزات همانند ضبط ویدئو و تجهیزات مربوط به ویرایش، کامپیوترها، تجهیزات ضبط صدا (مجهز به کیبورد و صفحات گردان) و کلاس‌هایی برای طراحی گرافیک، پادکست و عکاسی را فراهم کرده‌اند. یو مدیا همچنین میزبان یک مجله فرهنگی اینترنتی است. بسیاری از این خدمات واقعاً شگفت‌انگیز، بچه‌های دبیرستانی می‌توانند حتی بیشتر درباره مسیرهای بالقوه شغلی که بیشتر مدنظرشان است اطلاعات کسب کنند، ببینند که چطور کتابخانه‌ها در زمینه آموزش و پرورش کوشا هستند و خدمات این‌چنینی را از لیست برنامه‌های مهم خود کنار نگذاشته‌اند.

۸. پایگاه الکترونیکی

توماس فری^[۷] آینده‌نگر دریافت که مشابه سیستم‌های ماهواره‌ای کار گذاشته‌شده برای کتابخانه‌های بزرگ شهرها و شهرستان‌ها به‌مرورزمان ممکن است ایده مشابهی البته با تمایل به دیجیتالی‌سازی بیشتر راه‌اندازی کنند. به‌جای به‌کارگیری این پایگاه‌ها برای توسعه منابع فیزیکی، کتابخانه مرکزی تقریباً به‌عنوان یک «کافه سایبر»^[۸] فعالیت خواهد کرد. درحالی‌که بیشتر منابع درصدد گردآوری و حفظ تاریخ جوامع هستند اضافه کردن یک بعد شخصی‌تر نیز ارزش تجربه کردن دارد.

۹. منبع یابی انبوه^[۹] کتابخانه عمومی مادیسون^[۱۰] نیوجرسی یکی از معدود کتابخانه‌هایی است که دریافت‌ها بقا و موجودیتش بستگی به نحوه ارتباط با همسایگانی دارد که آن‌ها را حمایت می‌کنند؛ بنابراین آن‌ها باید به سمت منبع یابی انبوه، میزبانی گروه‌های متمرکز و دریافت پیشنهادات افراد حرفه‌ای، کاربران و متعاقباً کاربران حرفه‌ای حرکت کنند. امروزه، بیشترین خواسته مردم شامل فناوری‌هایی همانند آموزش کتابداران مرجع در منابعی همانند یوتیوب، ویکی‌پدیا، گوگل و ... است. آن‌ها همچنین میل دارند شاهد برنامه‌های بیشتری در جهت رشد و پیشرفت جامعه امریکای لاتین باشند. همه این واکنش‌ها کمک می‌کنند آل پی^[۱۱] بهتر بتواند آنچه را که بازدیدکنندگان برای یک تجربه آموزشی مطلوب به آن نیاز دارند به‌صورت کاملاً دقیق فراهم سازد.

۱۰. کتابداران فعال‌تر

علاوه بر آنچه قبلاً در برنامه کاری کتابخانه‌ها تنظیم‌شده است در اکثر کتابخانه‌های سراسر جهان از کارکنان درخواست

می‌شود که وظیفه دومی نیز همانند برنامه‌ریزی فعالیت‌ها و مدیریت کلاس‌ها بر عهده بگیرند. سز گودین^[۱۴] فکر می‌کند کتابداران آینده قاعدتاً وظیفه نظارت بر تکالیف دانش‌آموزان، آموزش مبانی کامپیوتر و مسئولیت‌های دیگری که آن‌ها را در خط مقدم قرار می‌دهد را بر عهده خواهند داشت؛ اما این تغییر یک امتیاز مثبت است، چراکه حس ارتباط اجتماعی مستحکم را پرورش می‌دهد و حرفه کتابداری آن‌ها را به‌جای نگهبانان کتاب به‌مثابه مربیانی هم‌جوار به تصویر خواهد کشید.

پانویس

[۱]. انگلیسی برای سخنرانان سایر زبان‌ها

[۲]. انگلیسی به‌عنوان زبان دوم

[۳]. Joe & Rika Mansueto

[۴]. Anoka

[۵]. Minneapolis

[۶]. YOUmedia

[۷]. Thomas Frey

[۸]. مکانی که کاربران برای دسترسی به آرشیوهای دیجیتال به آنجا مراجعه می‌کنند.

[۹]. crowdsourcing

[۱۰]. Madison

[۱۱]. MLP

[۱۲]. Seth Godin

منبع:

این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: [10 Ways The Library Of The Future Will Be Different](#)

مترجم: مهناز کریم زاده

مشخصات استناددهی به این مقاله

مهناز کریم زاده

نویسنده (ها):

۱۰ مؤلفه‌ای که سبب تفاوت کتابخانه‌های آینده خواهد شد

عنوان مقاله:

کتابدار ۲.۰ – (عنوان لاتین: 2.0 i-Kit@bdr)

عنوان مجله:

۳

دوره مجله (Vol):

۱

شماره مجله (Issue):

۱۳۹۶

سال (Year):

شناسه دیجیتال (DOI):

<http://lib2mag.ir/8149>

لینک کوتاه: